

ОРГАНІЗАЦІЯ ФОРУМ ДИСКУСІЙ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ ЗА МЕТОДИКОЮ SWOT-АНАЛІЗУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ НЕПРОФІЛЬНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

ORGANIZATION OF FORUM DISCUSSIONS IN FOREIGN LANGUAGE ON THE BASE OF SWOT-ANALYSIS METHODS FOR STUDENTS OF NON-CORE SPECIALTIES

У статті обґрунтовано дидактико-методичні засади практичного застосування технологій SWOT-аналізу для якісної організації форум дискусій іноземною мовою для студентів непрофільних спеціальностей. З метою дослідження технології SWOT-аналізу використано у навчальних цілях всебічного та комплексного розгляду тематичних блоків навчальної дисципліни «Іноземна мова (професійного спрямування)» за принципами науковості, комунікативної спрямованості, взаємопов'язаного навчання, інтегративного розвитку комунікативних навичок, урахування навчального досвіду і міжпредметних зв'язків за компетентнісно-орієнтованою парадигмою навчання іноземних мов. На матеріалі авторської розробки електронного навчально-методичного комплексу емпірично обґрунтовано, що організація онлайн форуму сприяє поглибленню теоретичних і практичних знань за спеціальністю під час іншомовної комунікації, набуттю практичного досвіду наукового спілкування через обмін думками у процесі дискусії, формуванню навичок критичного аналізу проблемних питань, засвоєнню тактик і стратегій прийняття рішень через формулювання прийнятних підходів взаємодії, розтлумачення виявлено проблемного поля і мотивування проблемно-пошукової діяльності студентів. Контент аналіз якості навчання через соціальну форум-взаємодію доводить продуктивність цієї форми організації навчання також за умов асинхронного формату, оскільки при постійному оновленні інформаційних повідомлень на різних етапах засвоєння навчального матеріалу з іноземних мов активізується діалогічно-діяльнісна іншомовна комунікація в режимах прямої та зворотної суб'єкт-суб'єктної взаємодії, де викладач здійснює роль фасилітатора / медіатора. Змішане навчання дозволяє оптимально ефективно поєднання традиційних форм організації навчального процесу з інноваційними технологіями, формами та методами дистанційного, електронного та мобільного навчання задля реалізації контентної цілісності навчального курсу іноземної мови професійного спрямування.

Ключові слова: SWOT-аналіз, форум дискусій, іноземна мова професійного спрямування, компетентнісно-орієнтоване навчання, змішане навчання.

The article substantiates the didactic and methodological grounds for practical application of SWOT-analysis technologies for the qualitative organization of forum discussions in a foreign language for students of non-core specialties. Within the study approach the technology of SWOT-analysis have been applied for comprehensive and multilateral consideration of thematic blocks of the discipline Foreign Language for Professional Purposes on the principles of scientific approach, communication, interconnected learning, integrative development of communication skills, learning experience and interdisciplinary links according to the competence oriented paradigm of foreign language teaching. By practical implementation of the author's e-learning educational and methodical complex it has been empirically proven that the organization of the online forums contributes to the deepening of theoretical and practical knowledge in foreign language communication, provides gaining practical experience of scientific communication via views exchange, as well as discussion skills of critical analysis and decision-making strategies within the formulation of acceptable approaches to interpretation of the identified problem field, and raises the students' motivation of problem-solving activities. Content analysis of the quality of learning via social forum-interaction asserts the effectiveness of this form of study in asynchronous format as well due to constant updating of information messages at different stages of foreign language learning process which effectively stimulates productive dialogue activity and foreign language communication in direct and reverse subject-to-subject interaction, where the teacher acts as a facilitator / mediator. This finding supports that blended learning allows the optimal effective combination of traditional forms of the educational process organization with innovative technologies, forms and methods of distance, electronic and mobile learning to implement the content integrity of the Foreign Language for Professional Purposes course.

Key words: SWOT-analysis, forum discussion, Foreign Language for Professional Purposes, competence oriented learning, blended learning.

УДК 378.147:811.111
DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2022/44/2.27>

Шкарбан І.В.,
канд. філол. наук,
доцент кафедри іноземних мов
Київського університету
імені Бориса Грінченка

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Трансформація освітнього простору визначає одним із пріоритетних завдань розробку та впровадження новітніх освітніх технологій і методів, заснованих на ефективному використанні сучасних інтерфейсів, що уможливають імерсивне занурення користувача у віртуальне освітнє середовище [7, с. 3–4]. Суттєвими перевагами електронного навчання є інтерактивність,

мультимедійність, множинність методик та форм організації навчання, актуальність, оперативність, об'єктивність контролю пізнавальної діяльності студентів. У науково-педагогічних розвідках окреслено потужний потенціал застосування засобів інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі, зокрема відзначено вагомий роль формування інформаційної компетентності, досліджено, що порівняно з традиційними формами, електронне навчання дисциплінує

і прискорює процес набуття знань, покращує когнітивні навички оперування інформацією, розвиває самостійність і саморефлексію, актуалізує проблемно-пошукові, дослідницькі і творчі уміння обробки наукової інформації [8, с. 1467]. Водночас, нагальної актуальності набуває реалізація змішаного навчання, що вимагає оптимізації змістового компоненту конкретного навчального курсу, кореляції синхронних та асинхронних форм організації начального процесу, розробки новітніх дидактично й методично обґрунтованих електронних навчально-методичних комплексів, що стають основою викладацьких практик.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Вітчизняні (М. В. Іващенко, Т.Б. Бикова [1]; Н. Шандра [3]; Н. Саєнко, Ю. Лавриш [8]; Л. Петренко, С. Кравець, О. Базелюк, Л. Майборода, І. Музика [10]) та зарубіжні науковці (М. Бонд, К. Бунтінс, С. Беденльєр, О. Завакі-Ріхтер, М. Керрес [5]; І. Галікян, У. Адміраал, Л. Кестер [6]; А. Шредер, С. Міноча [9]) визначають електронне навчання (e-learning) як цілісну систему мережевих, програмних, інформаційно-педагогічних технологій задля цілеспрямованого й організованого навчального процесу за допомогою синхронної чи асинхронної інтерактивної взаємодії його учасників.

Дослідження кореляції когнітивних та соціальних аспектів залученості студентів у форум дискусії платформи МООС здійснено в працях І. Галікян, У. Адміраал, Л. Кестер [6]. Контент аналіз якості навчання через соціальну форум-взаємодію свідчить про підвищення результатів навчання внаслідок залученості учасників у різні форми он-лайн обговорень [6, с. 80–81]. М. Бонд, К. Бунтінс, С. Беденльєр, О. Завакі-Ріхтер та М. Керрес наголошують на тому, що діяльнісна залученість студентів є енергією та зусиллями, які студенти вкладають у саморозвиток всередині навчальної спільноти, йдеться про вимір поведінкових, когнітивних або афективних індикаторів у континуумі, що сформований структурними і внутрішніми впливами, включаючи складну взаємодію стосунків, навчальної діяльності та освітнього середовища [5, с. 3].

Н. Шандрою емпірично обґрунтовано дидактико-методичні передумови ефективного онлайн-навчання іноземних мов, що якісно відрізняються від традиційних [3, с. 77–81]. Н. Саєнко, Ю. Лавриш застосовано методику SWOT-аналізу до самостійного вивчення іноземної мови за допомогою мобільних застосунків, інтегрованих у навчальний курс англійської мови професійного спрямування. На думку авторів, цифрові інструменти роблять процес навчання активним, динамічним, автентичним, конструктивним і колаборативним, дозволяють студентам отримувати негайний зворотний зв'язок, сприяють формуванню базових навичок мовної та цифрової компетентності, навчальних

навичок тайм-менеджменту, організації та планування роботи, відповідальності за результати, стратегічних навичок досягнення результатів навчання, розвитку самостійності, самооцінки і саморефлексії, ініціативності, винахідливості критичного та творчого мислення [8, с. 1471]. Водночас серед загроз самостійного вивчення іноземної мови за допомогою інтегрованих мобільних застосунків виокремлено відхід від підвищення академічної компетенції внаслідок відволікання візуальними ефектами технології, дружнім інтерфейсом користувача або самою технологією, відсутності навичок постановки цілей та орієнтації на результат навчання, неякісний контент обраних матеріалів курсу, нестачу особистісно-орієнтованого комплексу завдань, розробленого відповідно до потреб і можливостей студента, рівня володіння іноземною мовою зокрема [8, с. 1472].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.

З огляду на специфіку проведеного дослідження дотримуємося погляду, що змішане навчання дозволяє оптимально ефективно поєднання традиційних форм організації навчального процесу з інноваційними технологіями, формами та методиками дистанційного, електронного та мобільного навчання задля реалізації контентної цілісності навчального курсу іноземної мови професійного спрямування. З метою дослідження в процесі практичного впровадження авторських електронних навчально-методичних комплексів з іноземної мови для студентів непрофільних факультетів використано вітчизняний та закордонний досвід методики SWOT-аналізу задля організації студентських форум-дискусій англійською мовою.

Мета статті полягає в окресленні дидактико-методичних засад практичного застосування технологій SWOT-аналізу для якісної організації форум дискусій для студентів непрофільних спеціальностей.

Виклад основного матеріалу. Переважна частина науковців детермінує SWOT-аналіз як сучасний метод продуктивної форсайт-методології, процес систематичного визначення нових стратегічних пріоритетів науково-технологічних досягнень, здатних суттєво впливати на загальнонаціональний розвиток країни у політичному, економічному та соціальному напрямках внаслідок досягнення консенсусу думок суб'єктів інноваційної системи і встановлення кореляційних зв'язків між її елементами [7, с. 1–30]. SWOT-аналіз застосовується як комплексна методологія виявлення сильних (Strengths) та слабких сторін (Weaknesses) зовнішнього й внутрішнього середовища організацій, можливостей (Opportunities) та загроз (Threats), з метою аналізу та подальшого використання результатів у процесах стратегічного планування і прийняття управлінських рішень [7, с. 1].

З метою нашого дослідження SWOT-аналіз використано у навчальних цілях всебічного та комплексного розгляду тематичних блоків навчальної дисципліни «Іноземна мова (професійного спрямування)» за принципами науковості, комунікативної спрямованості, взаємопов'язаного навчання, інтегративного розвитку комунікативних навичок, урахування навчального досвіду і міжпредметних зв'язків за компетентісно-орієнтованою парадигмою навчання іноземних мов. Зазначимо, що йдеться про технологію забезпечення практико орієнтованої інтенсифікації змістової і діяльнісної складової іншомовної діалогічної взаємодії учасників онлайн форум дискусії з наукової професійно спрямованої проблематики.

Електронне навчання (e-learning) в Київському університеті імені Бориса Грінченка здійснюється за поліфункціональною навчальною платформою Moodle з розгалуженої системи інструментів, що дозволяють організувати розробку елементів електронного навчально-методичного комплексу на базі теоретичних та практичних блоків, включення зовнішніх ресурсів, організації форумів, обговорень та інших форм активізації залученості студентів у дистанційному курсі, в тому числі, створення спільних ресурсів з викладачем. Вид діяльності «форум» при постійному оновленні інформаційних повідомлень на різних етапах навчального процесу дозволяє ефективно активізувати діалогічно-діяльнісну іншомовну комунікацію в режимах прямої та зворотної суб'єкт-суб'єктної взаємодії, де викладач здійснює роль фасилітатора / медіатора (посередника). Організація онлайн форуму сприяє поглибленню теоретичних і практичних знань за спеціальністю під час іншомовної комунікації, набуттю практичного досвіду наукового спілкування через обмін думками у процесі дискусії,

формуванню навичок критичного аналізу проблемних питань, засвоєнню тактик і стратегій прийняття рішень через формулювання прийнятних підходів взаємодії, розтлумачення виявленого проблемного поля і мотивування проблемно-пошукової діяльності студентів.

Наприклад, наведемо змістову структуру форум дискусії «Історія глобалізації» для студентів першого (бакалаврського) освітнього рівня за спеціальністю 032 «Історія та археологія», освітньої програми 032.00.01 Історія та археологія [4]. Інформаційне забезпечення форуму (рис. 1) передбачає сприйняття та осмислення тематично релевантної інформації, розміщеної у гіпертексті (зовнішні посилання на відео-ресурс YouTube, термінологічний глосарій енциклопедії «Britannica», наукову статтю за гіперпосиланням). Напрямом критичного аналізу задано питаннями секції LEED-IN. Йдеться про підготовчий етап участі в онлайн-форумі, результатом чого є монологічне мовлення в аспекті досліджуваної проблематики, що реалізується у формі письмового ланцюжка повідомлення у груповому форумі (асинхронний формат).

Синхронний формат участі у форумі реалізує діалогічну форму іншомовної комунікативної взаємодії між учасниками наукової дискусії. На етапі осмислення наукової проблематики доцільно застосувати технології SWOT-аналізу світових глобалізаційних процесів, представивши результати обговорення у таблиці (табл.1). Потенційний розвиток наукової дискусії здійснюється у напрямках S-W (використання сильних сторін для мінімізації слабких сторін), S-T (використання сильних сторін для нейтралізації загроз), W-T (запобігання загрозам, мінімізувавши слабкі сторони).

Workshop 37. Forum Discussion on the History of Globalization

Aim:

- to enrich speaking and debating skills
- to practise critical thinking skills
- to practise analytical reading skills
- to provide listening practice (for specific information),
- writing skills and present teamwork cooperation through paragraph-writing of the main ideas.

Task: 1) Watch the video

and read a magazine article "When Did Globalization Begin? The History of Globalization" on 'global village' concerns;

2) analyse pro and contra globalization arguments; 3) express your opinion on the analysed phenomenon, ground your arguments by submitting your own ideas in a form of critical essay (about 350 words).

lead-in

- How would you define globalization?
- Do you think the world is changing for the better? Does globalization affect your dairy life and in what way?
- What are the biggest economic and political concerns on globalization?
- Do you think that globalization threatens cultural diversity and national sovereignty?
- What is the place of Ukraine in the world's global processes?

Recommendations: use the video typescript and a dictionary to check the meanings of unknown words or phrases while watching the video.

Form of the answer: forum discussion

Рис. 1. Змістовий компонент форум дискусії «Історія глобалізації»

Таблиця 1
SWOT-аналіз світових глобалізаційних процесів

<p>STRENGTHS (S)</p> <ul style="list-style-type: none"> – increased level of global trade and exchange; – trade barriers elimination; – technology innovations and scientific breakthroughs sharing; – multiculturalism. 	<p>WEEKNESSES (W)</p> <ul style="list-style-type: none"> – poor labour conditions in the developing countries (long hours, low wages, insecurity, unsafety); – unequal earnings; – uneven distribution of wealth; – reckless exploitation of environment; – cultural identity loss.
<p>OPPORTUNITIES (O)</p> <ul style="list-style-type: none"> – increased job opportunities; – consumer benefits, a larger quality goods and services choice; – economic growth of the developing countries; – income per capita increase; – work security standards improvement; – goods and services standard protocols validation; – democracy spread; – respect for human rights and liberties; – collective security guaranty. 	<p>THREATS (T)</p> <ul style="list-style-type: none"> – global environmental collapse; – political, economic and cultural hegemony of the strongest global market players; – small local enterprises drop of the market; – local cultures eradication.

Технології SWOT-аналізу, застосовані на етапі осмислення, систематизації та узагальнення тематичного матеріалу з іноземної мови професійного спрямування дозволяють актуалізувати проблемно-пошукові, дослідницькі і творчі уміння критичного аналізу наукової інформації, активний діяльнісний аспект колективної групової взаємодії сприяє інтенсивному розвитку компонентів іншомовної мовленнєвої, лінгвістичної та соціолінгвістичної компетентностей.

Висновки з дослідження і перспективи. Конкретноцільове застосування технологій SWOT-аналізу для ґрунтовного всебічного розгляду дискусійної теми з курсу вивчення іноземної мови професійного спрямування є доцільним методом підвищення ефективності навчального процесу за умов змішаного навчання. Діалогічна комунікативна взаємодія учасників онлайн форум дискусій дозволяє здійснити динамічне імерсивне занурення студентів у контекст наукового спілкування через відкритий спільний обмін ідеями, окреслення гіпотетичних шляхів розв'язання проблемних питань, прогнозування стратегій і напрямків розвитку наукових явищ і процесів внаслідок продуктивної творчої колаборації. Перспективу подальших досліджень вбачаємо у практичній розробці електронних навчально-методичних

комплексів з дисципліни іноземна мова професійного спрямування за дидактико-методичними критеріями компетентісно орієнтованого навчання.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Іващенко М. В., Бикова Т. Б. SWOT-аналіз процесу впровадження змішаного навчання в закладах вищої освіти. *Open educational e-environment of modern University*. 2018. № 5. С.107–115.
2. Петренко І. В. Застосування технологій swot-аналізу для вивчення особливостей діалогічної взаємодії у шкільному середовищі. *Актуальні проблеми психології. Психологія обдарованості*. 2015. Вип. 6 (11). С. 219–225.
3. Шандра Н. Дидактичне обґрунтування компонентів ефективного викладання іноземної мови в умовах дистанційного навчання. *Український педагогічний журнал*. 2021. № 1. С. 75–81. DOI: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2021-1-75-81>
4. Шкарбан І.В. Електронний навчальний курс з дисципліни «Перша іноземна мова (англійська)» для бакалаврів спеціальності «032 Історія та археологія» денної форми навчання (наказ № 661 від 01.10.2021). URL: <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=15886> (дата звернення 31.01.2022).
5. Bond M., Buntins K., Bedenlier S, Zawacki-Richter O., Kerres M. Mapping research in student engagement and educational technology in higher education: a systematic evidence map. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*. 2020. Volume 17 (Issue 1). 2. DOI: <https://doi.org/10.1186/s41239-019-0176-8>
6. Galikyan I., Admiraal W., Kester L. MOOC discussion forums: The interplay of the cognitive and the social. *Computers & Education*. 2021. Volume 165. 104133. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2021.104133>
7. Mian S. H., Salah B., Ameen W., Moiduddin K., Alkhalefah H. Adapting Universities for Sustainability Education in Industry 4.0: Channel of Challenges and Opportunities. *Sustainability*. 2020. 12(15):6100. DOI: <https://doi.org/10.3390/su12156100>
8. Saienko N., Lavrysh Y. Mobile Assisted Learning for Self-Directed Learning Development at Technical University: SWOT Analysis. *Universal Journal of Educational Research*. 2020. Vol. 8(4), P. 1466–1474. DOI: <https://doi.org/10.13189/ujer.2020.080440>
9. Schroeder A., Minocha S., Schneider, C. The strengths, weaknesses, opportunities and threats of using social software in higher and further education teaching and learning. *Journal of Computer Assisted Learning*. 2010. 26. P. 159–174. DOI: <https://doi.org/10.1111/j.1365-2729.2010.00347.x>
10. Petrenko L, Kravets S., Bazeliuk O., Maiboroda L., Muzyka I. Analysis of the current state of distance learning in the vocational education and training institutions. *Proceedings of the International Conference on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters*. May 20–22, 2020. №100102020. DOI: <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202016610010>